

Malmö Stad
malmostad@malmo.se

2024-01-17

1 (6)

Dnr-2022:8801

Uppföljningsbeslut

Uppföljning av kvalitetsgranskning av lärares
arbete för att tidigt motverka könsbundna
utbildnings- och yrkesval vid Kungshögsskolan i
Malmö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av hur lärare arbetar för att tidigt motverka könsbundna utbildnings- och yrkesval vid Kungshögsskolan i Malmö kommun. Granskningen genomfördes under våren 2023.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen ett utvecklingsområde som angetts i beslut den 13 juni 2023.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Kungshögsskolan senast den 18 december 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Malmö kommun har inkommit med en sådan redovisning den 15 december 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

- **Lärarna behöver tydligare integrera studie- och yrkesvägledning i all undervisning samt se till att den blir relevant, uppdaterad och vidgar elevernas perspektiv på framtida utbildnings- och yrkesval utifrån ett jämställdhetsperspektiv.**

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Lärarna behöver tydligare integrera studie- och yrkesvägledning i all undervisning samt se till att den blir relevant, uppdaterad och vidgar elevernas perspektiv på framtida utbildnings- och yrkesval utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Av huvudmannens redovisning framgår att ett utvecklingsarbete inletts och att ett av skolans åtagande för kommande läsår 2023/34 är att implementera den plan för att bedriva studie- och yrkesvägledning som har tagits fram på skolan. Planen syftar till att tydligare synliggöra hur lärarnas undervisning ger eleverna kunskaper, stöd och erfarenheter för kommande studie- och yrkesval ur ett jämställdhetsperspektiv. Föreläsningar har hållits för berörda lärare med syftet att integrera studie- och

yrkesvägledning i undervisningen. Vidare framgår att en förstelärare har fått i särskilt uppdrag att säkerställa implementeringen av studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar, med hjälp av material från Skolverket. Enligt huvudmannens redovisning har diskussioner förts av lärare i diskussionsgrupper om hur implementeringen av skolans gemensamma plan för studie- och yrkesvägledning ska genomföras och på vilket sätt de olika momenten som beskrivs i planen har relevans för elevernas kommande studie- och yrkesval utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det framgår att huvudmannen använt Skolinspektionens granskningsbeslut som underlag för att vidare planera arbetet med att implementera studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Skolinspektionens elevintervjuer har också använts som underlag i personalgruppernas dialoger om hur man utifrån ett elevperspektiv gemensamt ska arbeta för att medvetandegöra elever om att deras valmöjligheter inte behöver begränsas på grund av deras kön eller andra bakgrundsfaktorer.

Huvudmannen uppger att de planerade åtgärder som återstår inkluderar informationsmöten och fler kollegiala diskussioner på kommande fortbildningsdagar för att säkerställa att samtliga medarbetare involveras i implementeringen av skolans studie- och yrkesvägledningsplan under innevarande läsår. Enligt huvudmannen kommer skolläningen att svara för att skapa förutsättningar för att sådana planerade insatser ska kunna ske.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning att de effekter som implementeringen av skolans plan för studie- och yrkesvägledning förväntas få på sikt är att samtlig personal kommer att bidra till att stödja elever inför kommande val samt att eleverna får nya perspektiv och stöd i att fatta välgrundade beslut kring studie- och yrkesval utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Effekterna av arbetet kommer att följas upp inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

X Tomas Karlsson

Tomas Karlsson

Föredragande

Signerat av: Tomas Karlsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

[Lärares arbete för att tidigt motverka könsbundna utbildnings- och yrkesval
\(\[skolinspektionen.se\]\(https://www.skolinspektionen.se\)\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/kvalitetsgranskning-och-utvardering/larares-arbete-for-att-tidigt-motverka-konsbundna-utbildnings-och-yrkesval)

Bilaga 1: Författningsstöd

Av **1 kap. 5 § skollagen** framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

I den inledande delen av läroplanen för grundskolan (**Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag**) framgår bland annat följande. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Det framgår också att skolan aktivt ska verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för flickor och pojkar, kvinnor och män. I enlighet med grundläggande värden ska skolan också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Genom utbildningen ska eleverna utveckla en förståelse av hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmonster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor.

I grundskolans läroplan (**Lgr 22, 2.1 Normer och värden**) anges att alla som arbetar i skolan i sin verksamhet ska bidra till att skolan präglas av jämställdhet och att elever interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet. Det framgår också att alla som arbetar i skolan ska utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt i det vardagliga arbetet. Vidare ska lärare specifikt synliggöra och diskutera med elever hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmonster kan begränsa egna livsval och livsvillkor. Läraren ska också planera och genomföra undervisningen så att elever möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.

Enligt grundskolans läroplan (**Lgr 22, 2.3 Elevers ansvar och inflytande**) ska läraren verka för att elever oberoende av könstillhörighet får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen. Vidare framgår av grundskolans läroplan (**Lgr 22, 2.6, Skolan och omvärlden**) att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

Enligt **2 kap. 29 § skollagen** ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Av förarbetena till skollagen (**Prop. 2009/10:165 s. 278-279**) framgår att den studie- och yrkesvägledningskompetensen inte nödvändigtvis behöver finnas inom den egna skolenheten. Många fristående skolor köper t.ex. in vägledningstjänster. Ett krav på att studie- och yrkesvägledningskompetens ska finnas innebär dock en tydlig markering av huvudmannens ansvar för att eleverna får tillgång till studie- och yrkesvägledning, samtidigt som organisationen även fortsättningsvis är en lokal fråga. I läroplanerna finns både riktlinjer för alla som arbetar i skolan och särskilda riktlinjer för studie- och yrkesvägledare eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter. Enligt förarbetena

speglar detta att både lärare, skolledare och särskilt utbildade studie- och yrkesvägledningsfunktionärer har ett gemensamt ansvar, men delvis olika roller, när det gäller information och vägledning till eleverna om framtida studier och arbetsliv.

I grundskolans läroplan (**Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden**) anges att studie- och yrkesvägledaren, eller den som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning och vara stöd till den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.